

29.12.65, יום ד', ו' טבת

בא שוויצער להביא לי חשובת שוקן להצטחי שידעם זכרונותי על שיחות עם ערבים.

הוא מסכים לחמשה מאמרים, כי הקורא אינו מתעניין בהיסטוריה, והוא רוצה גם האור המסיבות ולא רק השיחות. אמרתי לשוויצער איני יודע אם בחמשה מאמרים אוכל לפצות השיחות, ואני אכתוב לפי דרכי, גם אם הארץ לא יפרסט.

מאו צבי ברנר, משה נצר ואלחנן. מחר מעשר וחצי עד 12 כנס חברי איחוד הקבוצות בהפסקה משעה 1330 עד 1430. מבקשים שאבוא ואשתתף. אריאל חנן מחמדיה מתכוון לאסוף כל החומר על הסלת אימים, לחץ, שוחד של המערב בימי הבחירות.

אחריהם בא שמעון. רואה חזית שחורה בטצב במדינה. הון בורח לחו"ל. חברות ישראליות משקיעות כספים בחו"ל. עומדים בעוד שנה לפני טשבר. ממשלת אשכול לא תאריך ימים יותר משנה, וגם מפני מחלתו של אשכול וגם מפני המצב. או שיהיו בחירות חדשות או שספיר יהיה ראש ממשלה. הסכנה שאנשי אה"ע יקבלו לרשותם את המפלגה. גולדה עוזבת, איש לא ביקש ממנה שתישאר. מלבד ארן אין איש. יגאל, גלילי, משה כרמל ובן אהרון יקחו בידם ההנהגה במפא"י. שאלתי: אתה סבור שאנשי רפי צריכים לחזור? היה טוב לחזור – אבל כנראה אין למי. סיפר שבנימין קפלן עומד לכתוב תולדות האסוס בארץ – לע"ע לא לפרסום, כספרו של ארה"ל על מבצע סיני יהיה מונח. הוא אסף כל החומר בעניין זה הוא בעצמו היה חבר של אה"מ – אבל עזב.

30.12.65, יום ה'

אחרי ביקורי בבית החולים בא אצלי אהוד שהולך כשגריר לאיסלמה באחד בפברואר.

בגמר השיחה הלכתי למשרד רפי לכנס חברי הקבוצים. רטת הבירור עלתה מי כמה על זה של "הצעירים" לפני כמה ימים.

אחרי הצעדה בא אצלי זיאמה ושוחחתי כשעתיים על בעיות החינוך. הציע לי לעיין

בהרצאתו בכנסה במרס שנה זו. מצאתי דברי הכנסה, מושב רביעי לכנסת החמישית, מימי

22-24 מרס 1965 שבהם יש נאומי והוויכוח. בכל שנה לדבריו דרושים 3000 מורים וגננות חדשים, לא כל כך מרובי התלמידים אלא מפני נשירת המורים, בעיקר המורות. רבוי הילדים בשנה 5000. כדי להוסיף 3000 מורים יש להכשיר לכל הפחות 4500 מורים. בסמינריונים לומדים עכשיו 7000 תלמידים. יש צורך שילמדו 9000. $\frac{1}{3}$ המורים נוסעים אזורי הפיתוח, ומשום כך נוחנים הסבה למורים באזורי פיתוח. ספודנט המתחייב להיות מורה שנה אחת מקבל סלגה. יש כאלה 750, מהם 40% גברים, 50% של תלמידי בה"ס הם בני עדות מזרח. כל נער שרוצה שולחים לב"ס מקצועי או חקלאי, גם אם לא הצליחו ב"סקר" (בבחינה). יש 18000 יוצאי אירופה, 21000 יוצאי מזרח, האחרונים מתקדמים בשנים האחרונות, אך עוד יש מעט בינם ובין האירופאים, השחוממחי לשמוע מפי ארן כי גם ילידי הבלקנים נופלים קצת מאשר ילידי אירופה. לגבי שלושה לימודים עקריים: עברית, אנגלית, חשבון מחלקים התלמידים למתקדמים, בינוניים ואיטיים. (לזיאמה ימלאו במרס 1966 - 67 שנה, הוא כבר 40 שנה בארץ).

זיאמה מסכים להפרשת 120 מיליון מרווחי אשדוד כפי הצעת בן עמי, דרושה עוד

הסכמת ספיר.

אחרי השיחה ביקרתי בבית החולים. הכאבים של פולה אמנם פוסקים.

נחונים מהרצאת זיאמה בכנסת ביום 22.3.65: חקציב שנת 1964/5 עלה לסך של 255.210.000 ל"י, לשנת 1965/6 321.000.000 (הוספת של 65.790.000, גידול של 25.8% מזה להתיקרות בלבד 35.766.000 (14%), להרחבת הפעולות 30.024.000 (11.8%), מהגידול לגבי ילדים 2.209.000 (16.6%), לחינוך יסודי 29.578.000 (19.6%); לעל יסודי 11.282.500 (38.8%); לחינוך משלים 1.333.000 (58.5%); לגבוה 8.999.000 (23.4%); להכשרת מורים והשתלמויות 6.281.500 (64.5%); לפעולות חרבות 3.721.400 (40.8%), לספורט 500.000 (21.4%); להוצאות כלליות 1.890.000 (34%), מהחקציב בכלל: לגנים 15.496.000 (4.8%), ליסודי 173.028.000 (53.6%); לעל יסודי 42.920.000 (13.7%); לגבוה 47.386.000 (14.8%); לחינוך משלים 3.612.000 (1.1%); להכשרת מורים 16.631.000 (5%); להרבות 2.259.000 (0.7%), להוצאות שונות 7.440.400 (2.31%).

להקמת מבני חינוך בשנת 1964/3 53 מיליון, מזה לחינוך ממלכתי כללי 31.473.000

63.7%, לדהי 17.981.000 - 36.3%; לשנת 1965/4 תקציב הפיתוח 51.103.000, מפעל הפיס

19.733.000, ממשרד השכון 11.850, מקרן אשדוד 5.550.000, מתקציב החינוך 19.753.000.

בשנת תשכ"ח למדו 700.874 תלמיד, מהם בחינוך עברי 633.307, בחינוך ערבי 67.567;

בבני ילדים 92.255, מהם חינוך עברי 82.032, ערבי 10.233, בחינוך על יסודי 111.990, מהם

ערבי 108.875, ערבי 3115, במוסדות חינוך חינוניים עיוניים - 64.120; עברים 61.321;

ערבים 2.799, בישיבות 6.538, בגמ' חקלאיים 7722, בב"ס מקצועיים 29.068. במוסדות השכלה

גבוהה 19.400. גילאי 14-17 באוכלוסיה היהודית 196.000, מהם לומדים במסגרות למוד בפיקוחו

של משרד החינוך ושאינם בפיקוחו 122.962 (62.7%), במוסדות חינוך על יסודיים יהודיים במקומו

של משרד החינוך לומדים 92.493 (47.2%), מכל גילאי 14-17, 28.1% מכל התלמידים היהודים

בחנוך על יסודי (27.049) הם בני עולים מארצות אסלם. בכחות ס' - 12.563 (36.3%), בכחות

י' - 28.3% - 7.473; בי"א - 4.541 (22.4%), בי"ב 2.464 (16.6%). 1435 (בני עדות מזרח)

לומדים בסמינרים, 1803 (3.4%) במוסדות השכלה גבוהים לקראת תואר ב.א.

למעלה מ-85% בוגרי כיתה ה' עולים לכיתה ס' מרצונם, אבל חלק ניכר מתלמידי ס'

אינו מחזיק מעמד בי', וחלק מי' אינו מגיע לי"א ולי"ב, בעיקר בני המזרח.

בארצות הברית נושרים 35%-40% מגילאי 14-17 בחינוך על יסודי.

בראשית שנת הלימודים תשכ"ה היו בחינוך היסודי קרוב ל-4000 מורים בלתי מוסמכים

חציים בב"ס ממלכתיים כלליים, וחציים בב"ס דתיים (שיש בהם רק 1/3 תלמידים). בשלוש השנים

הבאות ניזקק בכל שנה ל-3000 מורים חדשים.

בתשכ"ה למדו 19400 סטודנטים במוסדות השכלה גבוהים (10.400 באוניברסיטה ירושלמית,

3700 בטכניון, 180 במכון ויצמן, 2700 באוניברסיטה של ת"א, 1500 בר-אילן, 750 במכון

האוניברסיטאי בחיפה. מהם לומדים 11.200 (57.7%) מדעי הרוח; 3700 מדעי טכנולוגיה

(19.1%); 2.900 (14.9%) מדעי טבע; 800 (4.2%) רפואה, 400 (3.1%) חקלאות. הוצאה שנחית